

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU PRZYRODA, BIOLOGIA

**OBOWIĄZUJĄCY W SZKOLE PODSTAWOWEJ
im. OSADNIKÓW ZIEMI MIRSKIEJ W MIRSKU
w roku szkolnym 2022/2023**

I. OPRACOWANO NA PODSTAWIE:

- Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
- Programu nauczania przyrody w klasie IV Szkoły Podstawowej „Tajemnice Przyrody”, programu nauczania biologii w klasach 5-8 Szkoły Podstawowej.
- Podręcznika do nauczania przyrody w klasie 4.
- „Tajemnice Przyrody” wydawnictwa Nowa Era.
- Podręczników Biologia dla klas 5,6,7,8 wydawnictwo WSiP.

II. NARZĘDZIA OBSERWACJI OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

- prace klasowe,
- kartkówki,
- odpowiedź ustna,
- praca domowa,
- praca długoterminowa (albumy, zielniki, plakaty itp.),
- udział w konkursach przyrodniczych, ekologicznych, biologicznych.
- aktywny udział w pracach koła przyrodniczego,
- obserwacja ucznia (przygotowanie do lekcji, aktywność na lekcji, praca w grupie,
- wkład pracy ucznia w rozwiązywanie problemów.

III. ZASADY WSPÓŁPRACY Z UCZNIEM :

1. Każdy uczeń jest oceniany z uwzględnieniem jego możliwości intelektualnych (uwzględniane będą zalecenia dotyczące wymagań edukacyjnych określone w opiniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej).
2. Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są dla ucznia obowiązkowe.
3. Prace klasowe są zapowiadane i uzgadniane z uczniami z tygodniowym wyprzedzeniem i podaniem zakresu sprawdzanej wiedzy. Prace klasowe planowane są na zakończenie każdego działu. Każdą pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa (w przypadku trudniejszego działu lub w razie potrzeby dwie godziny lekcyjne). Praca klasowa obejmuje wiadomości i umiejętności ze wszystkich poziomów wymagań edukacyjnych (od koniecznego do wykraczającego). Zadania z pracy klasowej są omawiane a uzasadnienie oceny dołączone jest do pracy klasowej. Uczeń nieobecny na pracy klasowej z powodu dłuższej nieobecności np. choroby musi napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie dłuższym niż dwa tygodnie). Zasada przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny jest zgodna z WSO według (%).

4. Kartkówki obejmujące materiał z jednej do trzech lekcji nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane. Kartkówka nie przekracza 10-15 minut a pytania dostosowane są do tego czasu. Ocena jest przeliczana zgodnie z WSO.
5. Uczeń w ciągu półrocza ma prawo do dwukrotnego (w kl.5,6,8) zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Nie dotyczy to zapowiadzianych sprawdzianów. Odnotowane jest to w dzienniku za pomocą symbolu „np.”. W klasach gdzie odbywają się 2 godz. 3 razy.
6. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się : brak pracy domowej, brak zeszytu ćwiczeń, nie gotowość do odpowiedzi ustnej, brak pomocy niezbędnych do lekcji (o przyniesienie których prosił nauczyciel).
7. Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest odpytywany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.
8. Po wykorzystaniu limitu zgłoszonych nieprzygotowań , uczeń otrzymuje za każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji ocenę niedostateczną (nie dotyczy to nieprzygotowania ucznia z powodu sytuacji losowej ucznia, uzasadnionej).
9. Uczeń, który jest nieobecny jeden dzień w szkole ma obowiązek nadrobić na następną lekcję realizowany w tym czasie materiał programowy, oraz uzupełnić notatkę w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia termin nadrobienia zaległości i uzupełnienia notatek uzgadniany jest indywidualnie z nauczycielem.
10. Uczeń ma prawo do poprawy (jeden raz) każdej otrzymanej oceny z pracy klasowej i kartkówki. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika obok pierwszej oceny i przy klasyfikacji ucznia brane są pod uwagę obie oceny. Poprawa pracy odbywa się po lekcjach w terminie uzgodnionym z nauczycielem. (nie dłuższym niż dwa tygodnie). Do kilkukrotnej poprawy oceny ma prawo uczeń, który posiada takie zalecenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
11. Odpowiedź ustna i zadania domowe nie podlegają poprawie. W niektórych przypadkach po uzasadnieniu dopuszcza się takie sytuacje (pod uwagę brane będą wyłącznie sytuacje losowe uzasadnione przez rodzica ucznia).
12. Nauczyciel zobowiązany jest do sprawdzenia i ocenienia prac pisemnych w ciągu 14 dni od daty ich przeprowadzania. Czas ten może się przedłużyć o przypadające w tym czasie święta i dni wolne od pracy.
13. Praca domowa może mieć formę pisemną lub ustną . Pisemna w zeszycie przedmiotowym lub zeszycie ćwiczeń. Ustna polega na powtórzeniu i utrwaleniu treści poznanych na ostatnich zajęciach. Brak pracy domowej oceniany jest minusem- cztery minusy odpowiadają ocenie niedostatecznej. Cztery plusy odpowiadają ocenie celującej.
14. Praca domowa długoterminowa obejmuje zadania projektowe lub doświadczenia, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji, albumów.
Przy ocenie nauczyciel bierze pod uwagę:
 - samodzielność opracowania,
 - wartość merytoryczną i estetyczną,
 - formę zaprezentowania,
 - pomysł i oryginalność pracy,
 - wykorzystanie innych źródeł niż podręczniki.

15. Odpowiedź ustna. Podczas odpowiedzi ustnej nauczyciel zadaje uczniowi pytania z zakresu wymagań podstawowych i ponadpodstawowych(zgodnie z planem dydaktycznym dla danej klasy). Przy ocenie nauczyciel zwraca uwagę na wiadomości dotyczące zjawisk, pojęć i określeń przyrodniczych lub biologicznych. Formułowanie opinii o zjawiskach przyrodniczych i biologicznych.. Posługiwanie się przyrządami, mapami, planami, atlasami.
16. Udział w konkursach.
- za zajęcie pierwszego miejsca w szkolnym konkursie przedmiotowym uczeń otrzymuje ocenę celującą
 - za zajęcie drugiego i trzeciego miejsca w szkolnym konkursie przedmiotowym uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą,
 - za zajęcie jednego z pięciu pierwszych miejsc w konkursie przedmiotowym o zasięgu powiatowym otrzymuje ocenę celującą,
 - za zajęcie poniżej piątego miejsca w konkursie o zakresie powiatowym uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
17. Aktywny udział w pracach koła przyrodniczo-krajoznawczego.
- Uczeń, który cały rok aktywnie uczestniczył w pracach szkolnego koła. Nie miał więcej niż trzy nieobecności w zajęciach, a także brał udział w projektach i zadaniach koła (zaplanowane w programie koła przyrodniczo-krajoznawczego).Otrzymuje ocenę cząstkową bardzo dobrą(w każdym semestrze).
18. Obserwacja ucznia:
- Aktywność na lekcji oceniana jest znakiem + 4 takie znaki oznaczają ocenę celującą. Plus otrzymuje uczeń za aktywną pracę w grupie, krótką odpowiedź na dany temat, krótką notatkę lub przygotowanie doświadczenia. Znak minus otrzyma uczeń za brak zaangażowania podczas lekcji, odmowę pracy w danej grupie, błędne odpowiedzi. Trzy minusy oznaczają ocenę niedostateczną. Plusy nie niwelują minusów, pod uwagę brana jest tylko pełna liczba plusów i minusów.

IV. KRYTERIA WYSTAWIANIA OCENY SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

1. Ocena śródroczna jest podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia w I semestrze.
2. Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne ucznia zdobyte w ciągu całego roku.
3. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen, ustala się je jako średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych.
4. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej z ocen cząstkowych stosuje się następujące przedziały średniej;

niedostateczny, jeśli ŚrW
dopuszczający, jeśli ŚrW jest
dostateczny, jeśli ŚrW jest
dobry, jeśli ŚrW jest
bardzo dobry, jeśli ŚrW jest

jest niższa niż 1,6
nie niższa niż 1,6 lecz niższa od 2,6
nie niższa niż 2,6 lecz niższa od 3,6
nie niższa niż 3,6 lecz niższa od 4,6
nie niższa niż 4,6 lecz niższa od 5,6

**celujący, jeśli ŚrW jest
powiatowego konkursu**

nie niższa niż 5,6 lub jest laureatem

5. Kryteria oceny śródrocznej i rocznej: (ogólne) szczegółowe zawarte są w dokumencie Wymagania Edukacyjne.
6. Tydzień przed zakończeniem klasyfikacji rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie śródrocznej.
7. Miesiąc przed terminem klasyfikacji rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie rocznej.
8. Uczeń ma prawo uzyskać ocenę roczną wyższą niż przewidywana spełniając określone warunki.
9. O przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej (śródrocznej, rocznej) nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego wychowawcę miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

V. Formy aktywności i ich wagi.

Forma	Waga
Praca klasowa	3
Odpowiedź ustna	3
Szczególne osiągnięcia	3
Poprawa pracy klasowej	3
Kartkówka	2
Zadanie domowe długoterminowe	2
Prace domowe	1
Aktywność ucznia	1
Diagnoza	1
Udział w Kole Przyrodniczym	1

VI. Ustalenie oceny z punktowego na procentowy

0% - 29% – ocena niedostateczna
30% - 49% - ocena dopuszczająca
50% - 74% - ocena dostateczna
od 75% - 89% - ocena dobra
90% - - ocena bardzo dobra
*95% -100%– ocena celująca

VII. WYMAGANIA I OCENIANIE UCZNIÓW Z OPINIAMI PPP

Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

1. Wymagania dostosowuje się dla uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
2. Przygotowanie zadań na kartkówkach i sprawdzianach dostosowanych do możliwości ucznia.
3. Wydłużenie czasu na nauczanie się partii materiału.
4. W zależności od zaleceń przewaga odpowiedzi ustnych lub pisemnych.
5. Umożliwienie wielokrotnej poprawy oceny.
6. Prace pisemne oceniane są pod kątem merytorycznym a błędy ortograficzne i jakość pisma nie mają wpływu na ocenę.
7. Zadania na sprawdzianach pisane są większą czcionką.
8. Istnieje możliwość odczytania przez nauczyciela poleceń na sprawdzianach, kartkówkach.
9. Pisemne prace domowe może uczeń napisać na komputerze.
10. Przy określaniu położenia danego obiektu na mapie uczeń zwalniany jest z podawania kierunków świata.
11. Jeśli zajdzie konieczność wiedza będzie egzekwowana w formie wypowiedzi ustnej.
12. W razie trudności z zaliczeniem materiału istnieje możliwość podziału go na mniejsze partie.
13. Stosowanie różnorodnych pomocy dydaktycznych w trakcie lekcji w celu łatwiejszego przyswajania wiedzy.
14. Uczeń z trudnościami w czytaniu zwolniony jest z głośnego czytania na forum klasy.
15. Wydłużenie czasu na wykonanie zadania na podstawie tekstu źródłowego.
16. Uczeń może pisać prace pismem drukowanym.
17. Częste sprawdzanie zeszytów celem eliminacji zniekształcenia informacji.
18. Stosowanie wzmocnień pozytywnych: zachęt, pochwał, oraz organizowanie sytuacji zapewniających przeżycie sukcesu celem osiągnięcia przez ucznia wiary we własne siły.
19. Uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela co pozwala na lepszą koncentrację i pomoc w razie trudności.
20. Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania i konsultacji indywidualnych.

Symptomy zaburzeń funkcji biorących udział w procesie czytania i pisania	Formy, metody, sposoby, dostosowania wymagań edukacyjnych
Objawy zaburzeń funkcji słuchowo-językowych: -nieprawidłowe odczytywanie treści zadań tekstowych,	-naukę definicji, reguł, wzorów, symboli chemicznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,

-niepełne rozumienie treści zadań poleceń, -problemy z zapamiętaniem reguł, definicji, -problem z opanowaniem terminologii (np. nazwy i symbole terminologii związków chemicznych, regionów geograficznych).	-nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej, że uczeń będzie pytany, -w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać czy uczeń przeczytał treść zadania i prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielić wskazówek, -w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązywanie zadań. -dać wcześniej do domu podobne zadania.
--	---

Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo-przestrzennych, integracji percepcyjno-motorycznej .

- nieprawidłowe wykonywanie wykresów.
- niski poziom graficzny wykresów i rysunków, notek.
- trudności z orientacją na mapie.
- trudności z orientacją w czasie i przestrzeni (np. wyznaczanie kierunków świata)
- materiał sprawiający trudności dłużej utrwałać, dzieli na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby wynik zadania był błędny,
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów, używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania,
- zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy odpytywać indywidualnie,
- często oceniać prace domowe.

Obniżone wymagania, dla uczniów posiadających orzeczenia:

Mniej niż 19% - niedostateczny

Od 20% - 39% - dopuszczający

Od 40% - 54% - dostateczny

Od 55% - 69% - dobry

Od 70% - 89%- bardzo dobry

Od 90% do 100% -celujący

VIII. WARUNKI UBIEGANIA SIĘ O OCENĘ WYŻSZĄ NIŻ PRZEWIDYWANA.

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana, jeżeli spełnia warunki zawarte w WSO.

IX. Nauczyciel udostępnia prace pisemne ucznia razem z uzasadnieniem pisemnym.

Uzasadnienie pracy pisemnej wg wzoru:

Wiadomości (uczeń zna, umie, wymienia)	
Praktyczne wykorzystanie informacji przyrodniczych (uczeń potrafi, oblicza, wskazuje na mapie itp.)	
Obserwacje, doświadczenia (uczeń właściwie uzasadnia, wyciąga wnioski)	

Wszystkie sprawy sporne rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami.

X. Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania.

Przedmiotowy System Oceniania na koniec roku szkolnego podlegać będzie ewaluacji. Ewaluacja będzie również na koniec cyklu edukacyjnego. Takie same zasady obowiązują podczas nauczania zdalnego.

Nauczyciel przyrody i biologii.

Joanna Zielińska-Król